

Helfos etterlevelsesarbeid:

Ser på tilstand 8 og takst 304

Helfo har i 2016 prioritert tannområdet i sitt arbeid med fokus på etterlevelse av regelverket. Derfor ble det i januar 2016 satt ned en arbeidsgruppe som har gjennomgått ulike kilder for å identifisere og prioritere risikoområder for manglende etterlevelse av regelverket på tannområdet. Arbeidet har vært basert på OECDs modell for etterlevelse.

Arbeidsgruppen har definert begrepet etterlevelse til «rett ytelse til rett tid». I begrepet «rett ytelse» legger Helfo vekt på at Helfo skal utbetale rett refusjon til tannlegene og at pasientene skal få sine rettigheter innfridd. Metoden som er benyttet, avgrenser risikoområdene gjennom segmentering for å kunne målrette tiltakene.

Risikoidentifisering og prioritering

Kartlegging av risikopunkter ble strukturert etter gjennomgang av et kunnskapsgrunnlag som er basert på mange ulike kilder. Forankring av risikopunktene skjedde i ulike interne fagmiljøer i tillegg til i Tannlegeforeningen. Risikopunktene ble deretter bearbeidet og analysert for å minimere antall punkter som arbeidsgruppen ønsker å jobbe videre med i denne satsingen.

Analyse av årsaker til feil

Mens risikoanalysen sier noe om feil som gjøres, sier årsaksanalysen oss noe om hvorfor risikoen inntreffer.

Etter en vurdering satt prosjektgruppen igjen med to punkter som den ønsket å jobbe videre med.

Tilstand 8 bittanomalier

Tilstand 8 bittanomalier står for 25 prosent av de totale utbetalingene på tannområdet. Helfo har registrert at det er et høyt antall pasienter som blir henvist til kjeveortopedisk behandling fra den offentlige tannhelsetjenesten. Helfo har i kontroller avdekket at refusjonskrav er sendt inn fra kjeveortopedene uten at de har vært til stede ved behandlingen, og at behandlingen er utført av annet personell. Helfo har også fått tilbakemelding på at det forekommer at takster blir refundert uten at vilkårene for takstbruken er oppfylt.

Takst 304

Takst 304 utgjør 11 prosent av de totale utbetalingene på tannområdet. Det er

OECDs Etterlevelsmodell

Etterlevelsmodell

langt fra alle tannleger som krever refusjon fra denne taksten. Helfo skiller derfor mellom tannleger som ikke bruker taksten og de som bruker den i ulik grad (lav-høy bruk). Helfo har fått tilbakemeldinger fra noen tannleger om at de i tvilstilfeller unnlater å bruke taksten fordi de er usikre på regelverket. Konsekvensen kan bli at tannlegen unnlater å opplyse pasienten om de rettighetene pasienten har, eller at tannlegen ikke er sikker på regelverket og at pasienten kan miste en rettighet.

Av de som bruker taksten, registrerer Helfo i ulike kontrolltiltak at det er mange som gjør korrekte vurderinger og dokumentasjon i bruk av takst 304 opp mot ulike tilstander.

Men det er også mange refusjonskrav der dokumentasjon for vilkår og vurderinger mangler. Det vil for eksempel være når det kreves direkte refusjon for kronebehandling ved attrisjon, uten at det begrunnes hvorfor denne behandlingen velges fremfor behandling med plastisk materiale. Helfo ser også at taksten blir benyttet ved andre innslagspunkt, der det heller ville være naturlig

å utføre en konserverende behandling etter takstene 201–205. Det forekommer også at det kreves refusjon for takst 304 for behandling som ikke er refusjonsberettiget.

Årsaker til feil bruk

Helfo har i etterlevelsesarbeidet kartlagt ulike årsaker til at feil forekommer.

En av årsakene kan være manglende kunnskap om eller forståelse for regelverket. Dette handler noen ganger om manglende navigasjonskompetanse i regelverket der tannlegen først skal vurdere om tilstand er refusjonsberettiget, for så å vurdere hvilke takster det kan kreves refusjon for. Konsekvensen kan også være et underforbruk, ved at tannlegen er usikker på regelverket og vil unngå å bli «tatt» i en etterkontroll.

I enkelte tilfeller kan man også stille spørsmål ved om det ligger økonomiske motiver bak feilene. Refusjonssystemet er et system basert på tillit, men vi har noen funn fra vårt kontrollarbeid som kan tyde på at enkelte tannleger tolker regelverket til egen fordel fremfor til gunst for pasientene, noe også andre

undersøkelser indikerer. Dette er blant annet blitt omtalt som «moralsk nøytralisering» i en artikkel av Maria E. Alvenes og Kirsten Halonen fra NTFs råd for tannlegeetikk i Tidende, utgave 5, 2016.

Helfo jobber videre med grunnlagsmaterialet og vil gjennomføre ulike aktiviteter fremover i etterlevelsesarbeidet.

Om du ønsker å holde deg oppdatert på informasjon fra Helfo, kan du melde deg på nyhetsbrevet vårt. Det gjør du nederst på førstesiden på helfo.no. Her vil vi fremover også komme med mer informasjon om etterlevelse på tannområdet og annen relevant informasjon.

Helfo

Kilder:

1. Sjutrinnsmodell for rett ytelse. Nor Tannlegeforen Tid 2016; 116: 374
2. Snakk om etikk: Moralsk nøytralisering - eller «å strekke strikken» Nor Tannlegeforen Tid 2016; 116: 396–7